

Viheralueiden
monitoiminnallisuus

Luento

- Käsitteitä ja teoreettisia lähestymistapoja
- Analysointitapoja
- Käytännön esimerkkejä

Käsitteitä ja teoreettisia lähestymistapoja

Green infrastructure GI

Nature based solutions NBS

Ecosystem services ES

Social – ecological systems SES

Infrastructure

Infrastructure is the basic physical and organizational structures and facilities (e.g. buildings, roads, power supplies) needed for the operation of a society or enterprise.

Green Infrastructure, GI

Green Infrastructure can be broadly defined as a strategically planned network of high quality natural and semi-natural areas with other environmental features, which is designed and managed to deliver a wide range of **ecosystem services** and protect biodiversity in both rural and urban settings.

Plants, water and soil compose green infrastructure.

What is common?

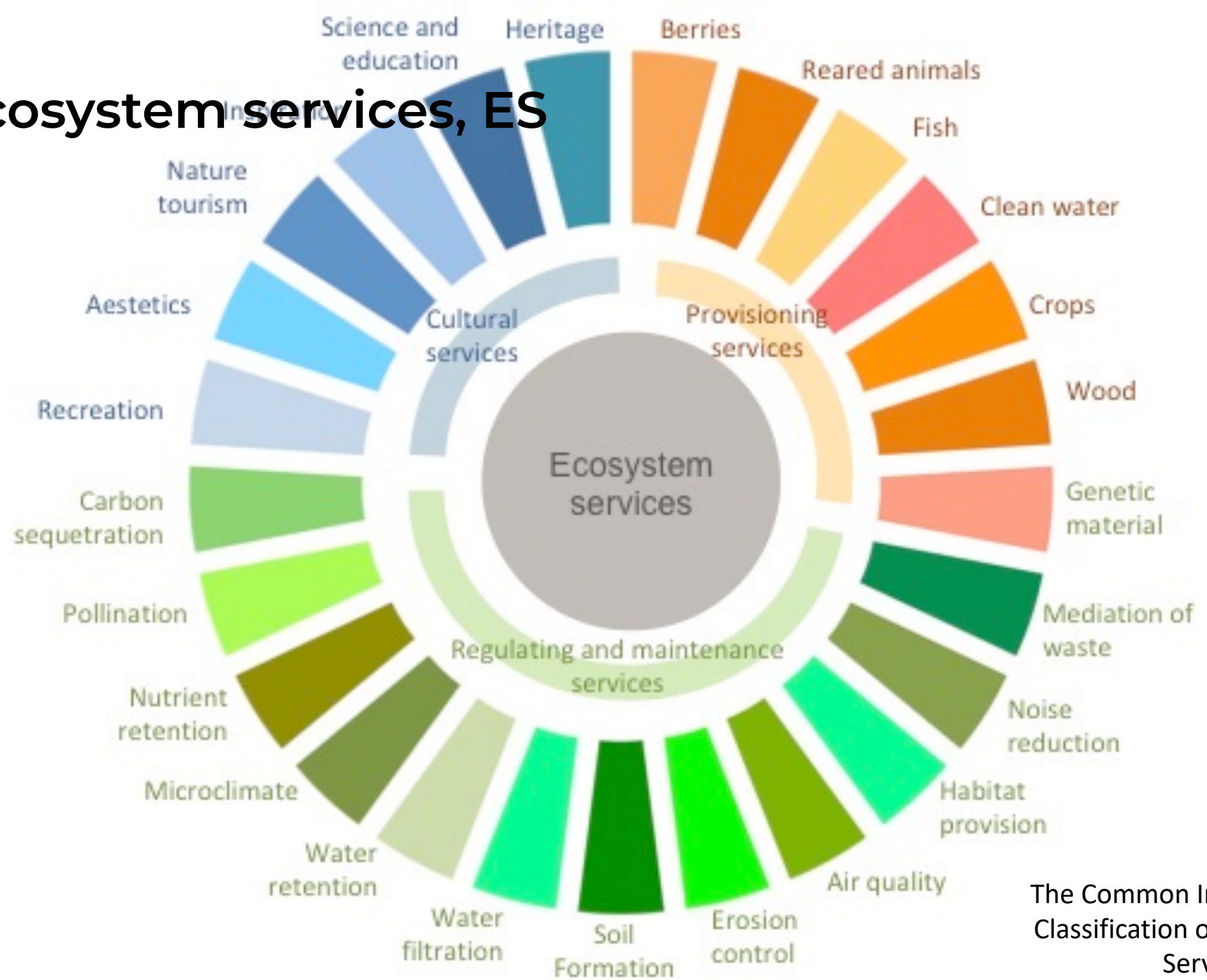
What is common?

Ecosystem engineer is an animal, creates, significantly modifies, maintains or destroys a habitat. These animals can have a large impact on the species richness and landscape-level heterogeneity of an area.

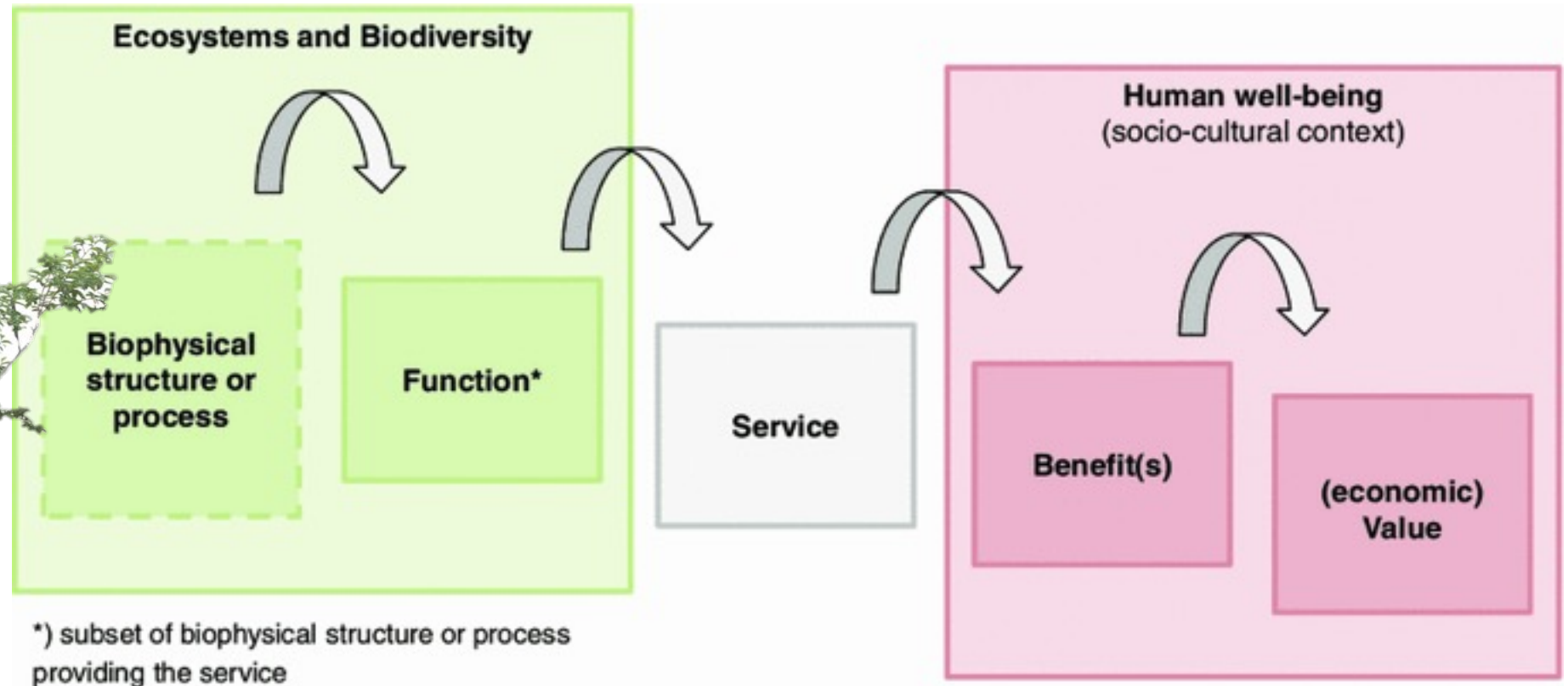
Ecosystem services, ES

The Common International
Classification of Ecosystem
Services (CICES)

Ecosystem services cascade model

THE EVOLUTION OF MAIZE

The wild ancestor

Teosinte

7000
years
ago

Domestication

First corns

1494

The adaption to Europe

Populations

1947

Extension of corn crop areas

Hybrids

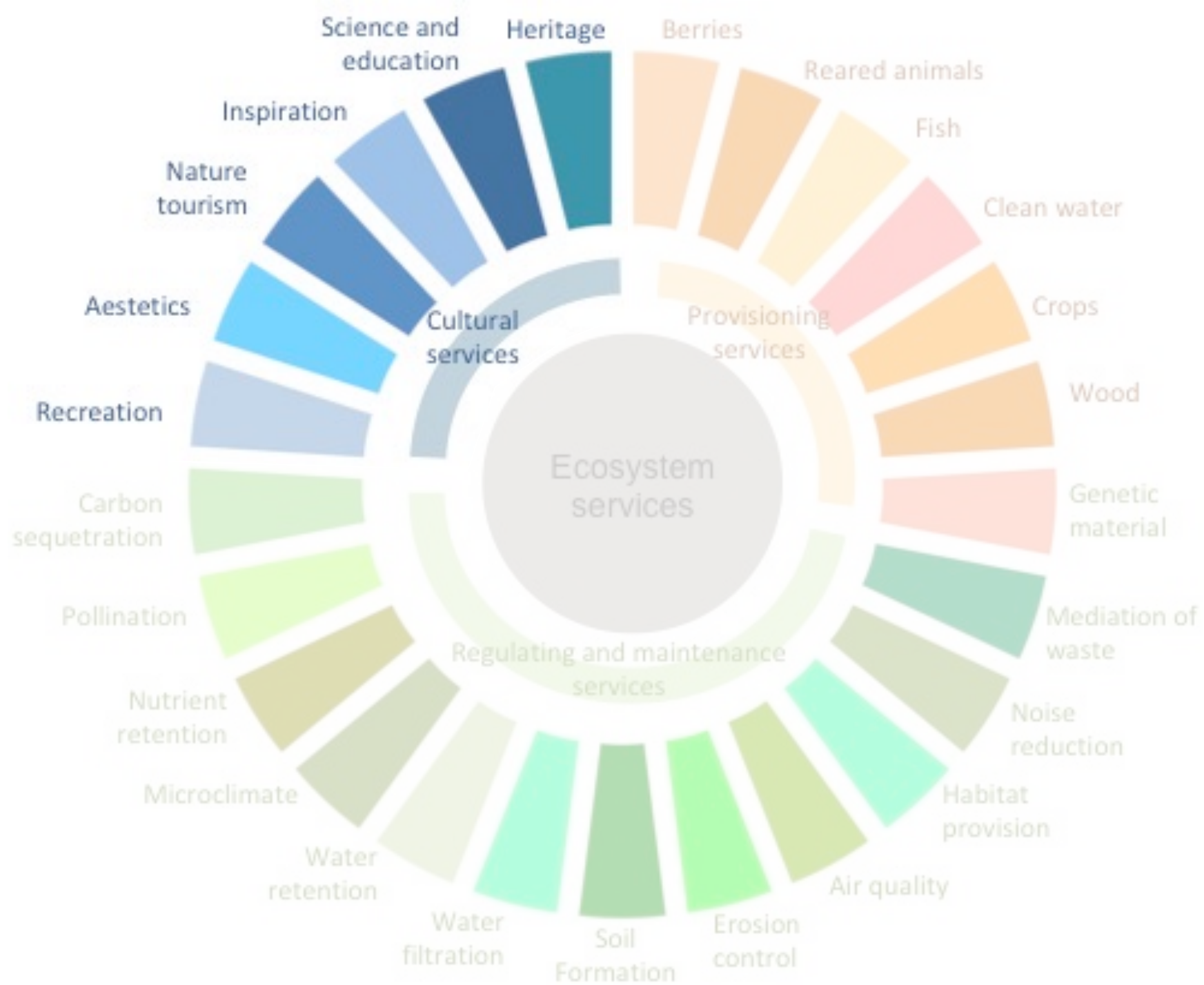

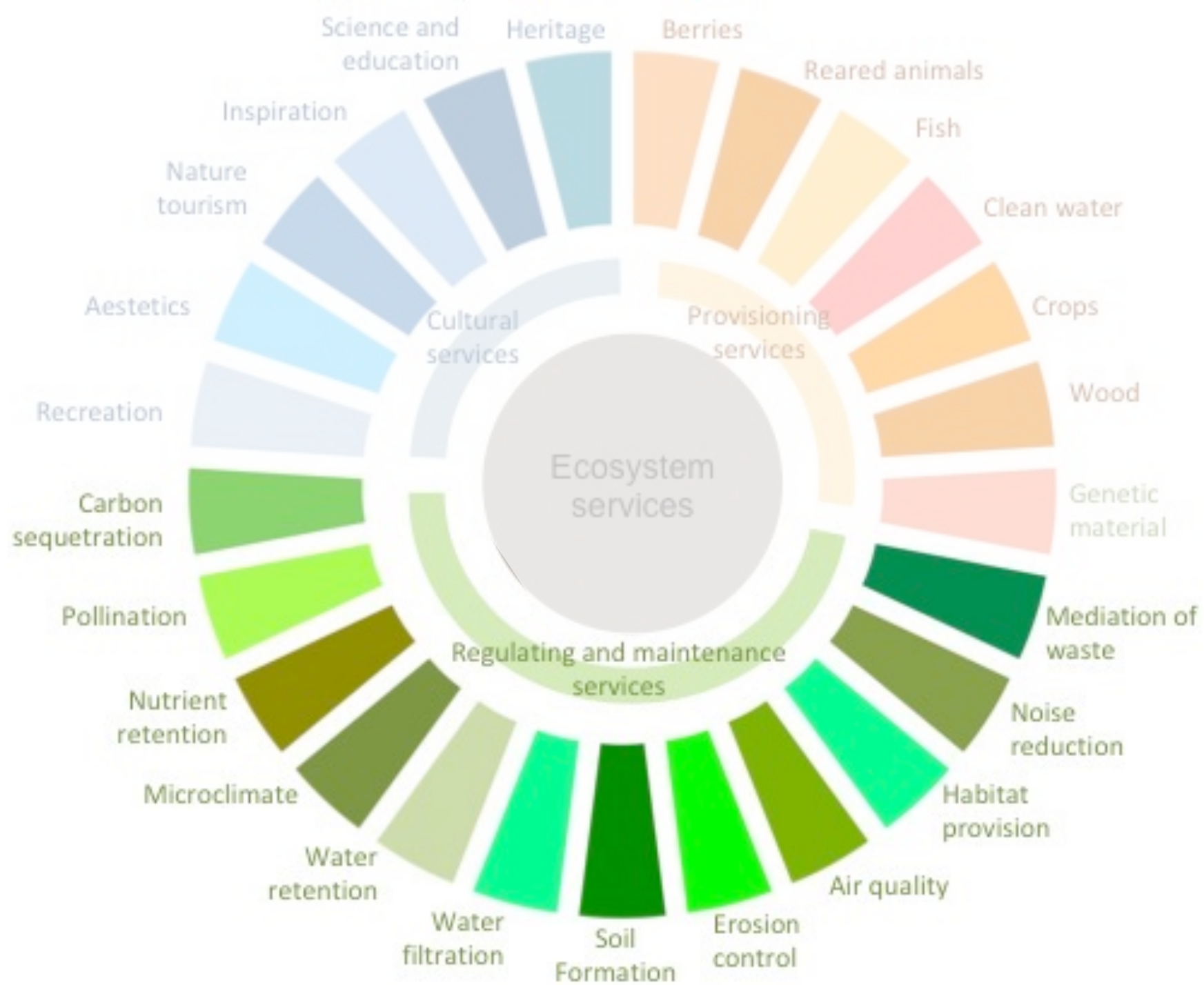

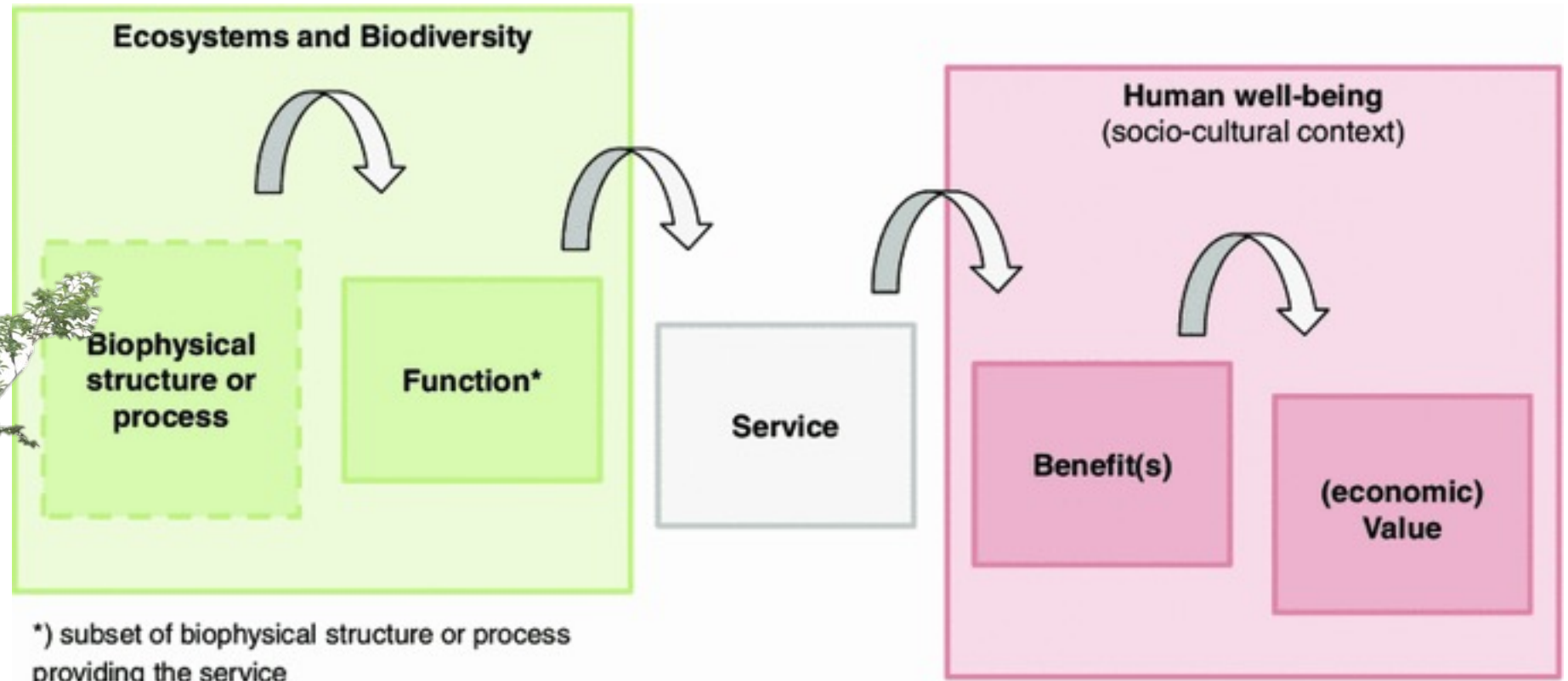

Ecosystem services cascade model

Planning, design, building, maintenance and management

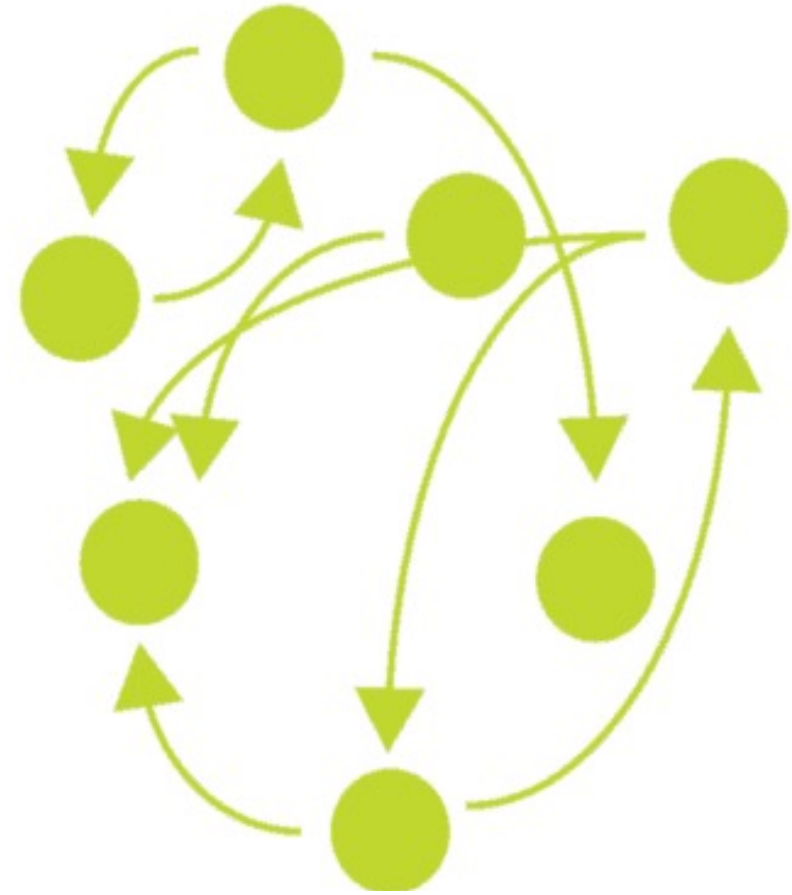

Traditional thinking

Systems thinking

Sosio-ekologiset systeemit SES

Social ecological systems can be defined as:

- set of critical resources (natural, socio-economic, and cultural) whose flow and use is regulated by a combination of ecological and social systems
- perpetually dynamic, complex system with continuous adaptation

Nature based solutions NBS

Nature based solutions are solutions that are inspired and supported by nature, cost-effective, simultaneously provide environmental, social and economic benefits and help build resilience.

Such solutions bring more, and more diverse, nature and natural features and processes into cities, landscapes and seascapes, through locally adapted, resource-efficient and systemic interventions.

Monitoiminnallisuu

The term "green infrastructure" is sometimes expanded to "multifunctional" green infrastructure.

Multifunctionality refers to the integration and interaction of different functions or activities on the same piece of land.

Economical benefits

- Increased security
- Resilience & Climate adaptation
- Increased real estate values
- Increased employment rate

Societal benefits

- Health benefits through increased mental and physical health
- Biodiversity hypothesis

Ecological values

- Local biodiversity
- Local hydrology

The amount
of stormwater

The quality of
stormwater

Ecological
connections

Accessability of
the site

Maintenance

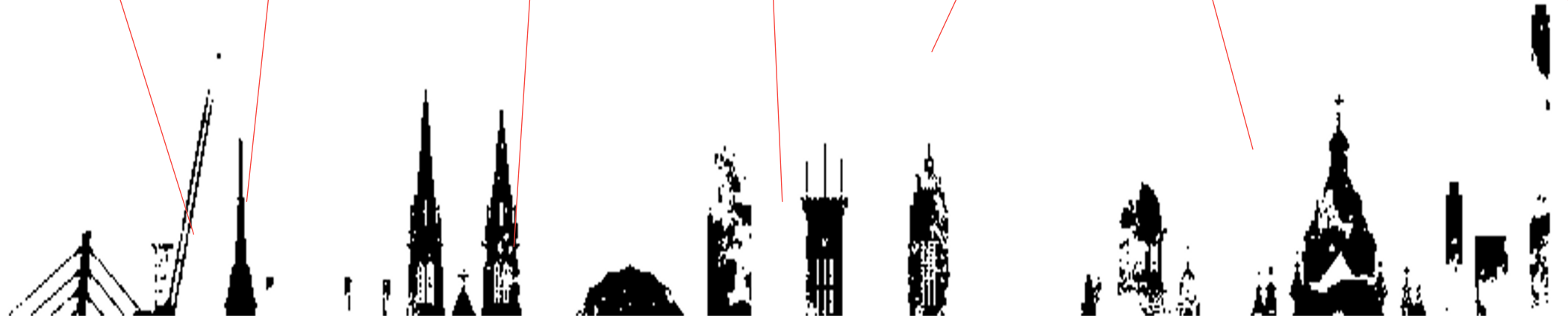
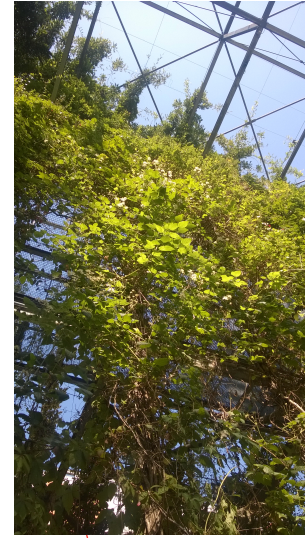
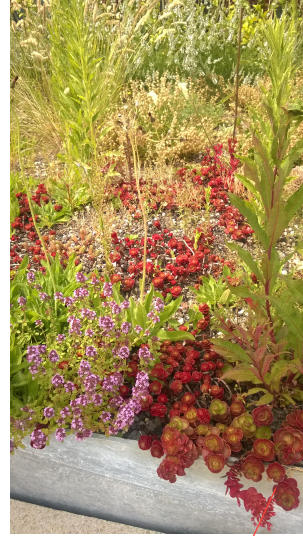
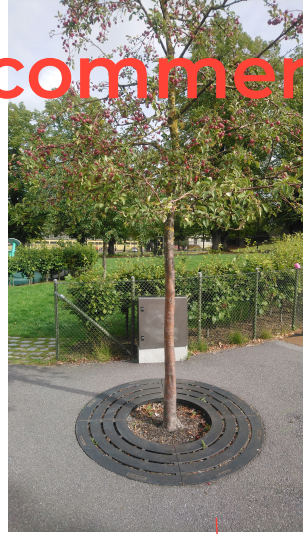
35

Eerolanpuro wetland, JKL

Any questions or comments?

Ekosysteemi palveluanalyysit

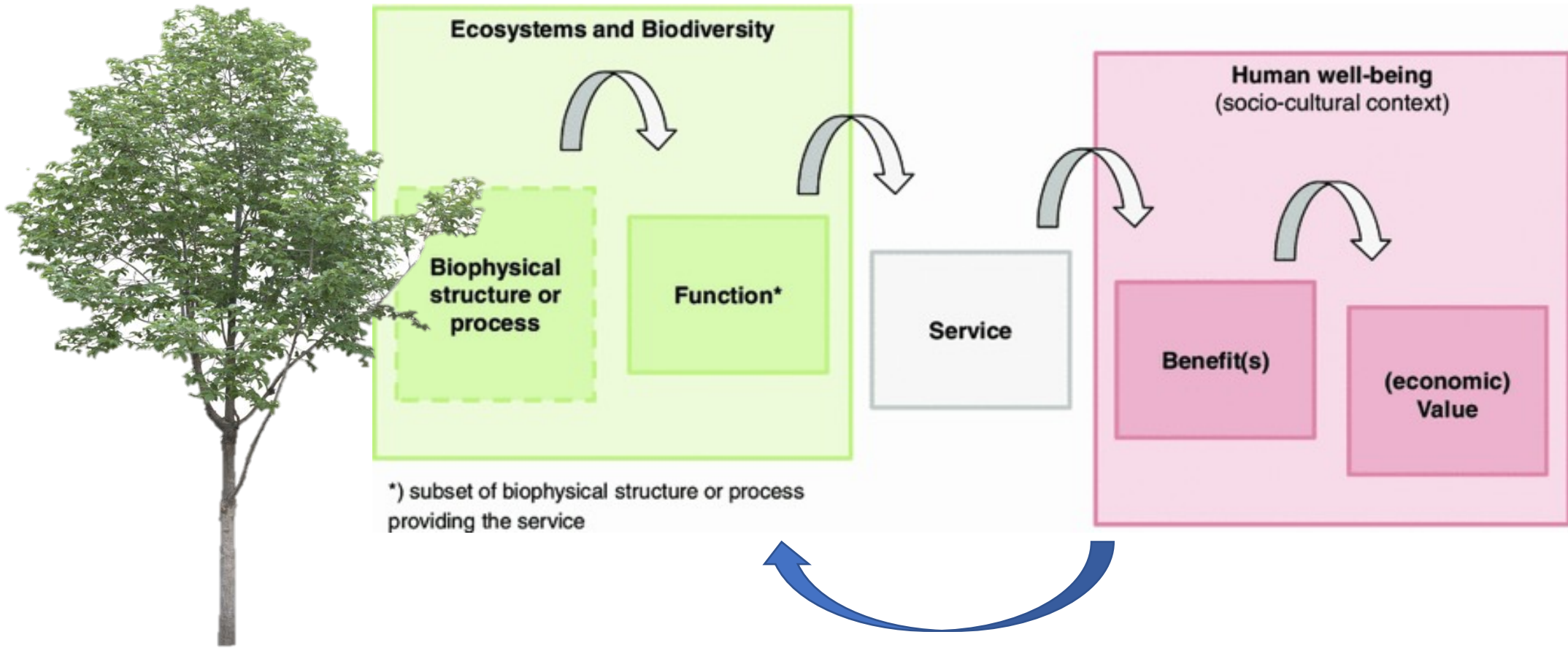
Lähestymistapoja

37

Ekosysteemipalvelut

Ekosysteemipalveluiden tuotanto

- Ekosysteemipalveluiden **tuotanto** (myös tarjonta) tarkoittaa sitä määrää ekosysteemipalveluita, mikä on todellisuudessa hyödynnetty tietyltä alueelta tietyllä ajanjaksolla. Ihminen saattaa vaikuttaa kielteisesti tai myönteisesti tietyn ekosysteemipalvelun tuotantoon tietyllä alueella esimerkiksi viljelytoimenpiteillä tai metsänhoidolla.
- Ekosysteemipalveluiden **tuotantopotentiaali** tarkoittaa tietyn alueen mahdollisuuksia tuottaa erilaisia ekosysteemipalveluita. Riippuen alueesta tuotantopotentiaali voi olla alhainen tai korkea. Ekosysteemipalveluiden tuotannon ja tuotantopotentiaalin välillä on tärkeä käsitteellinen ero. Tuotantopotentiaali on ekosysteemin ominaisuus - tietyn alueen mahdollisuus tuottaa ekosysteemipalveluita ekosysteemin ominaisuuksien puitteissa, kun taas ekosysteemipalveluiden tuotanto (tarjonta) on se osa tuotantopotentiaalista, jota hyödynnetään tai voidaan hyödyntää.

Ekosysteemipalveluiden kysyntä

- Ekosysteemipalveluiden **kysynnälle** voidaan antaa useita erilaisia määritelmiä. Kysynnällä voidaan tarkoittaa tietyllä alueella ja tietyllä aikavälillä kulutettuja ekosysteemipalveluita (prosesseja ja hyödykkeitä) riippumatta siitä, missä ne on tuotettu.
- Sillä voidaan myös tarkoittaa ympäristöstandardien mukaista vähimmäis-/enimmäistasoa liittyen tiettyyn ekosysteemipalveluun (esimerkiksi ilmanlaadun säätely).
- Kolmas lähtökohta on määritellä kysyntä siksi määräksi ekosysteemipalveluita, jolle yhteiskunnalla ja ihmisillä on tarve tietyllä alueella hyvinvoinnin ja terveyden ylläpitämiseksi ylittämättä kuitenkaan ekosysteemien palautumiskykyä. Esimerkiksi virkistyspalveluiden kysynnästä ja käytöstä voidaan saada tietoa alueiden kävijämääriä tarkastelemalla.

(Lähde: Eko-Uuma –raportti, SYKE 2019)

Ekosysteemipalveluiden kysyntä

- Ekosysteemipalveluiden **tase** on palveluiden tuotannon ja kysynnän välinen suhde. Esimerkiksi tuotantopalveluiden (ruoka, raaka-aineet) negatiivinen tase (kysyntä on suurempi kuin tarjonta) täytyy ratkaista tuomalla ekosysteemipalveluita alueen ulkopuolelta. Muun muassa kaupungit ovat ekosysteemien tuottaman ruuan suhteen negatiivisessa taseessa, koska niiden ruokahuolto perustuu maaseudulta tuotavaan ravintoon.
- Monien hyödykkeiden tasetta pitää tarkastella myös globaalilla tasolla maailmanmarkkinoiden takia. Kaikkia ekosysteemipalveluita ei voi kuitenkaan tuoda alueelle muualta. Tällaisia ovat esimerkiksi hulevesien säätely, ilmanlaadun tai paikallisilmaston säätely ja lähivirkistysmahdollisuudet.

(Lähde: Eko-Uuma –raportti, SYKE 2019)

Analyysin lähestymistapoja

1. Viherrakenteen osa
"elementti"

Potentiaaliset tuotetut
ekosysteemipalvelut

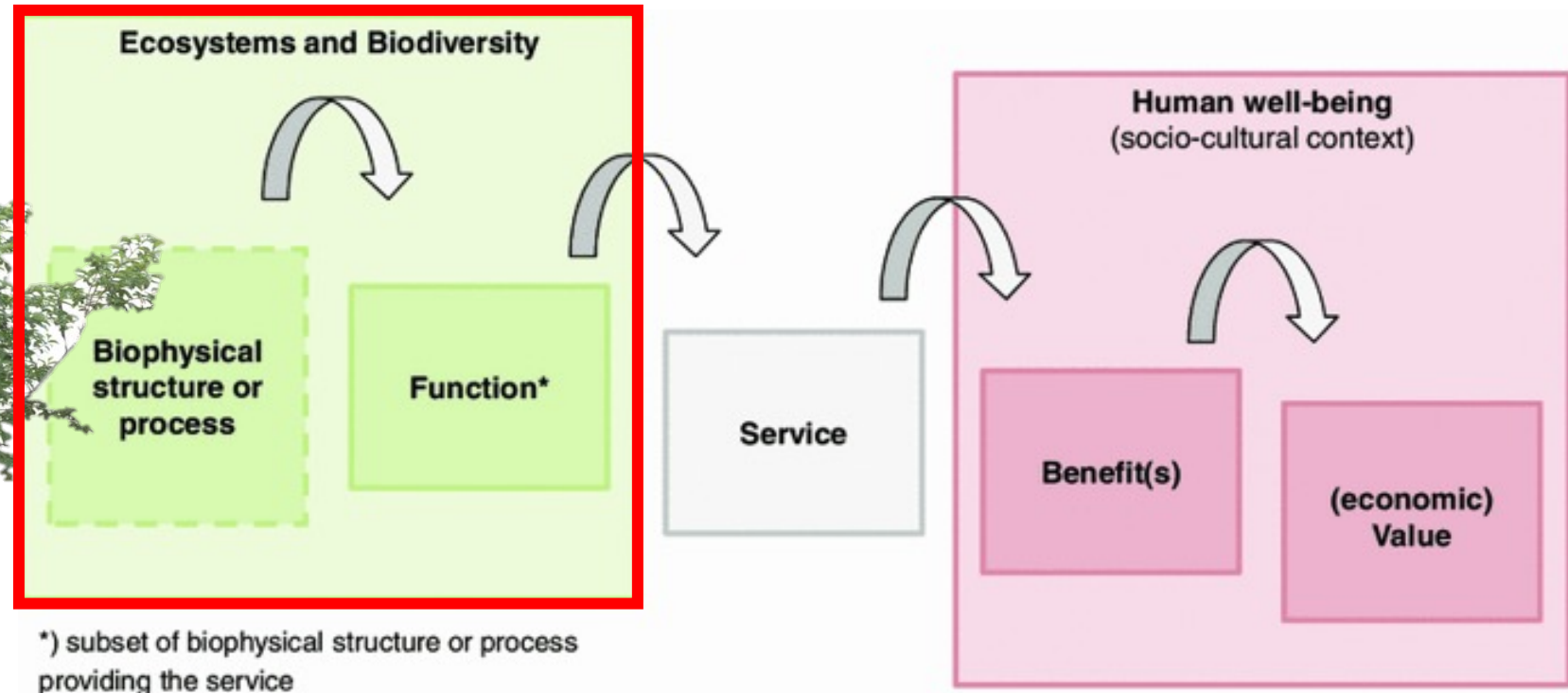
2. Ekosysteemin tuottama
"palvelu"

Viherrakenteen osat,
jotka potentiaalisesti
tuottavat tiettyä
ekosysteemipalvelua

1. Elementti

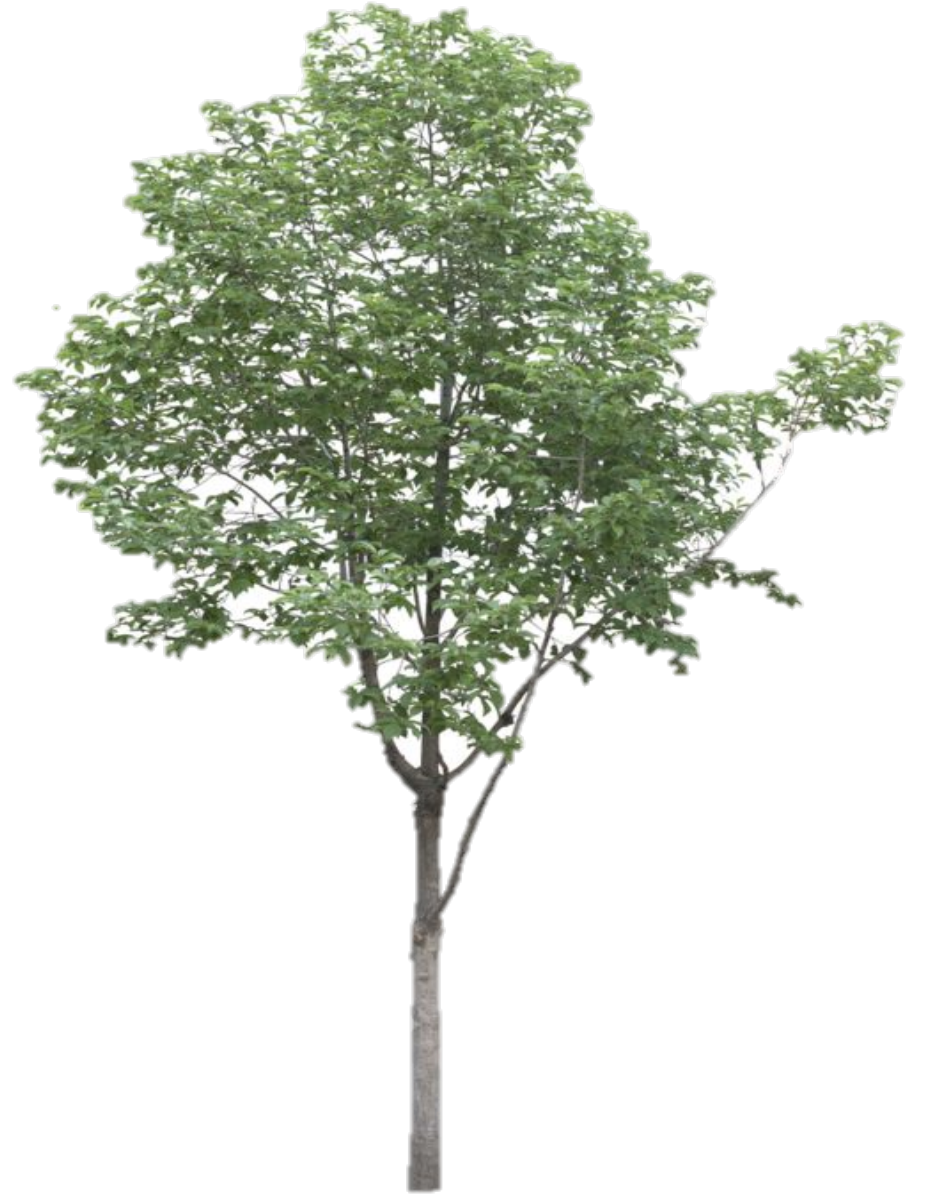
Haines-Young and Potschin (2010)

1. Elementti

Esimerkiksi katupuu voi potentiaalisesti edesauttaa:

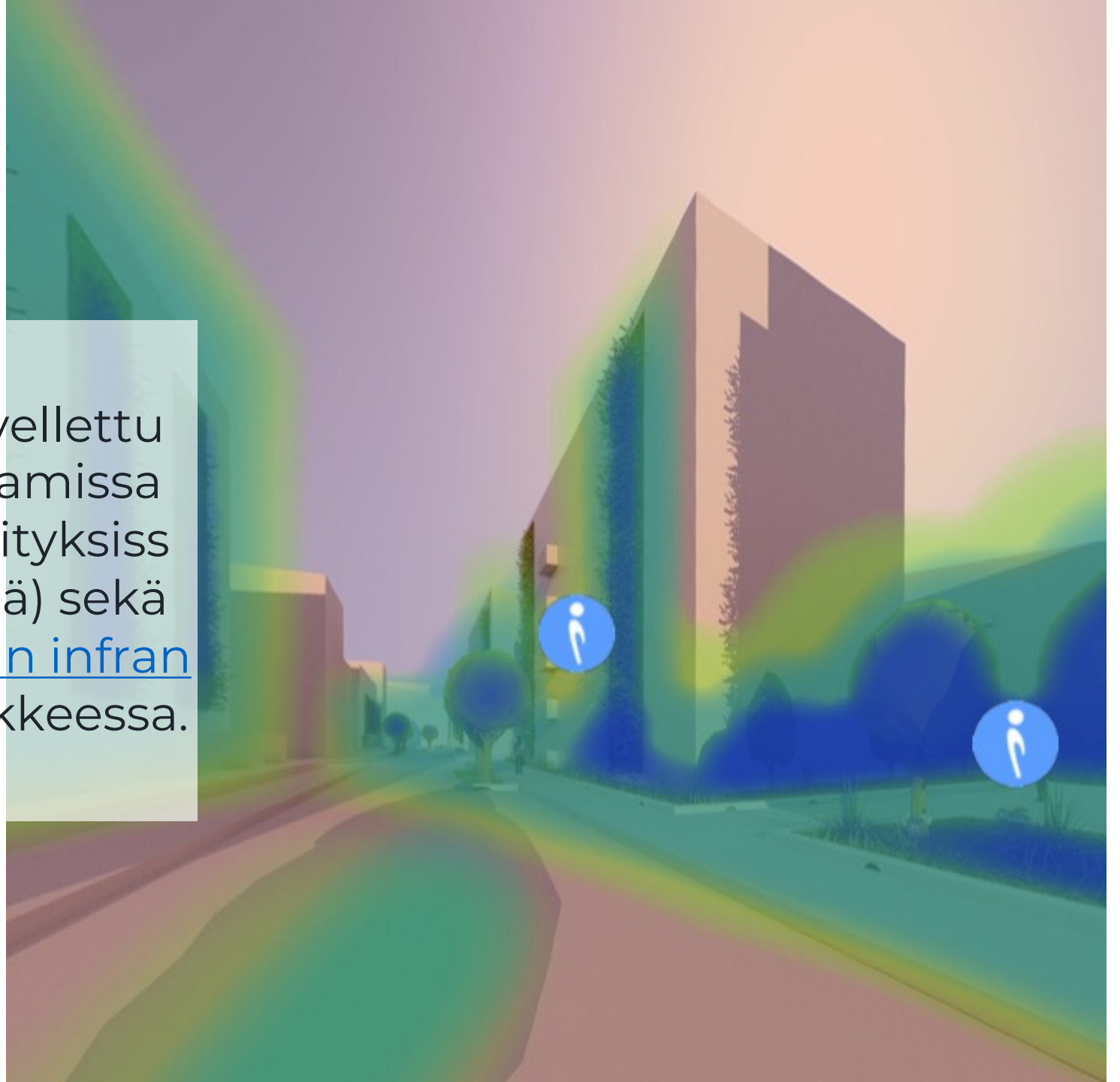
- Melun vaimennuksessa
- Elinympäristöjen tarjonnassa
- Ilmanlaadun säätelyssä
- Eroosion kontrollissa
- Hulevesien hallinnassa
- Pienilmaston säätelyssä
- Hiilensidonnassa

1. Elementti

Lähestymistapaa on sovellettu esimerkiksi Syken tuottamissa ekosysteemipalveluselvityksissä ([Uudenmaa](#), Järvenpää) sekä havainnollistettu [Vihreän infran auditointi](#) Kira-digi hankkeessa.

1. Elementti

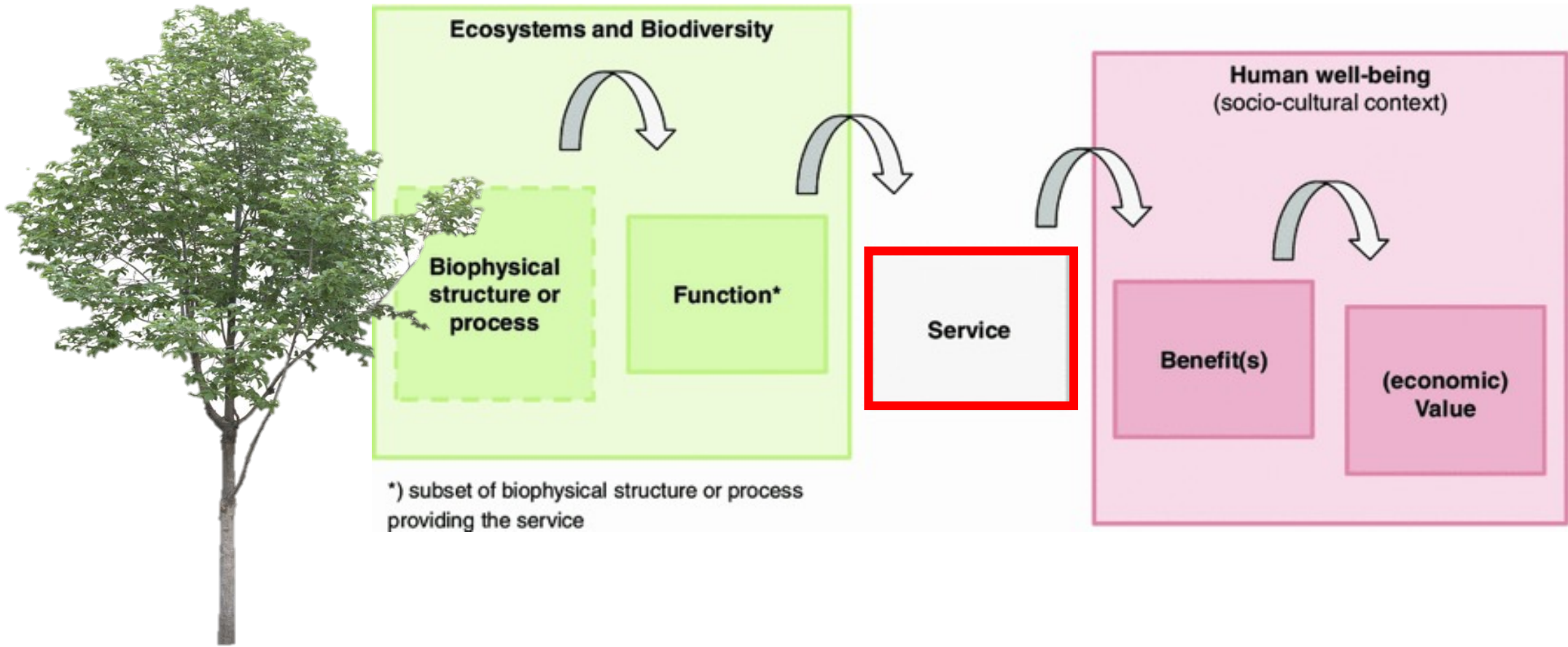
Etenkin kaupunkien viherrakenteisiin kuuluvien eri elementtien tuottamista ekosysteemipalveluista on saatavilla runsaasti tutkimustietoa:

- Katupuut
- Hulevesirakenteet
- Viherkatot

2. Palvelu

Haines-Young and Potschin (2010)

2. Palvelu

Esimerkiksi **veden kierron säätelyä** interseption ja maaperään imeytymisen kautta voidaan paikantaa tunnistamalla kasvipeitteiset alueet, joilla valuntakertoimen arvioidaan olevan korkeintaan 0,25:

- kaikki metsäalueet
- pienimmän kaltevuuden (alle 1 aste) matalan kasvillisuuden alueet
- 1-4 asteen kaltevuuden matalan kasvillisuuden alueet maaperäluokissa sora, hiekka, turve ja moreeni

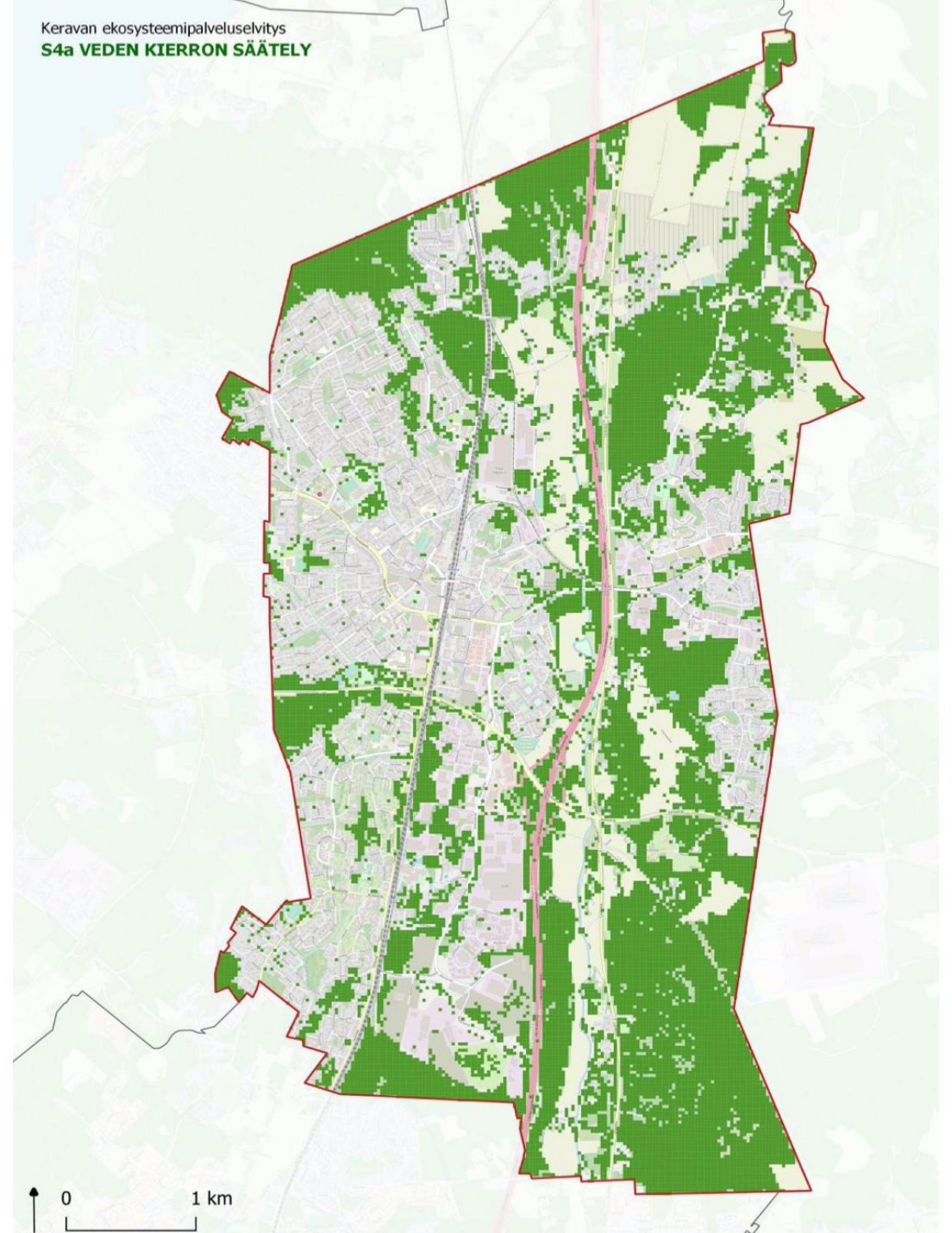

2. Palvelu

Lähestymistapaa on sovellettu esimerkiksi Espoon, Vantaan ja [Keravan](#) ekosysteemipalveluselvityksissä.

Keravan ekosysteemipalveluselvitys
S4a VEDEN KIERRON SÄÄTELY

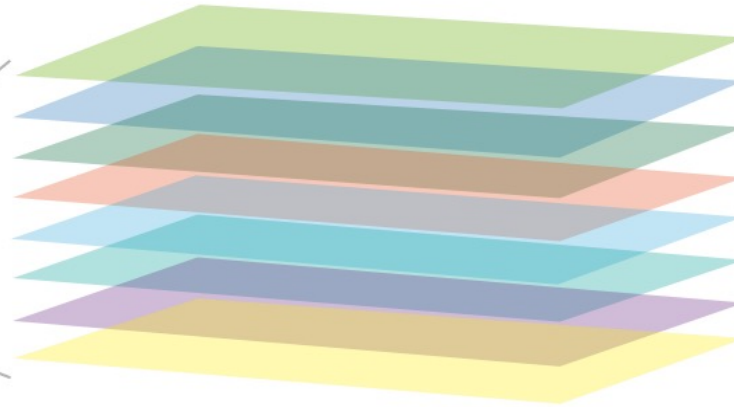

2. Palvelu

Myös Helsingissä pilotoitu [alueellinen viherkerroin – menetelmä](#) hyödyntää elementtien lähestymistapaa.

Pinnat ja elementit

- Kasvulliset alueet (Y1-Y3)
- Vesialueet (Y4)
- Luonnon monimuotoisuus (K1-K10)
- Melunvaimennus (K11-K17)
- Hulevesien hallinta (K18-K23)
- Pienilmaston säätely (K24-K28)
- Pölytys (K29-K31)
- Virkistyskäyttö ja terveys (K32-K43)

2. Palvelu

Lähestymistavasta on saatavilla tutkimustietoa, mutta ei yhtä helposti kuin elementtipohjaisesti etsimällä.

- Ruuantuotanto
- Puumateriaali
- Hulevesien hallinta
- Hiilensidonta

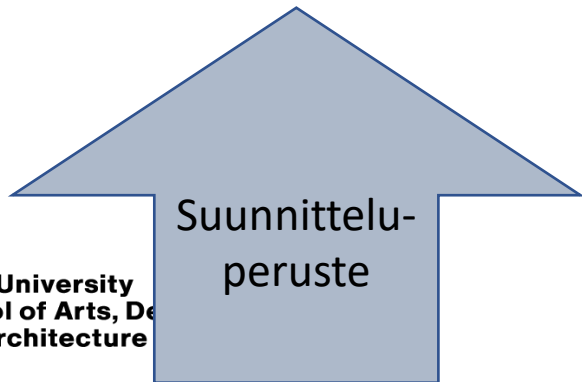

Analyysien hyödyntäminen

1. Viherrakenteen osa
"elementti"

Potentiaaliset tuotetut
ekosysteemipalvelut

2. Ekosysteemin tuottama
"palvelu"

Viherrakenteen osat,
jotka potentiaalisesti
tuottavat tiettyä
ekosysteemipalvelua

Analyysien hyödyntäminen

Suunnitteluperuste:

”Puusto on sijoitettu rakennusten eteläpuolelle oleskelu- ja leikkipaikkojen yhteyteen luomaan varjoa ja säätelemään pienilmastoa mahdollisen hellejakson aikana. Lisäksi ne tuottavat ravintoa ja luovat elinympäristöjä alueen linnustolle.”

“elementti”

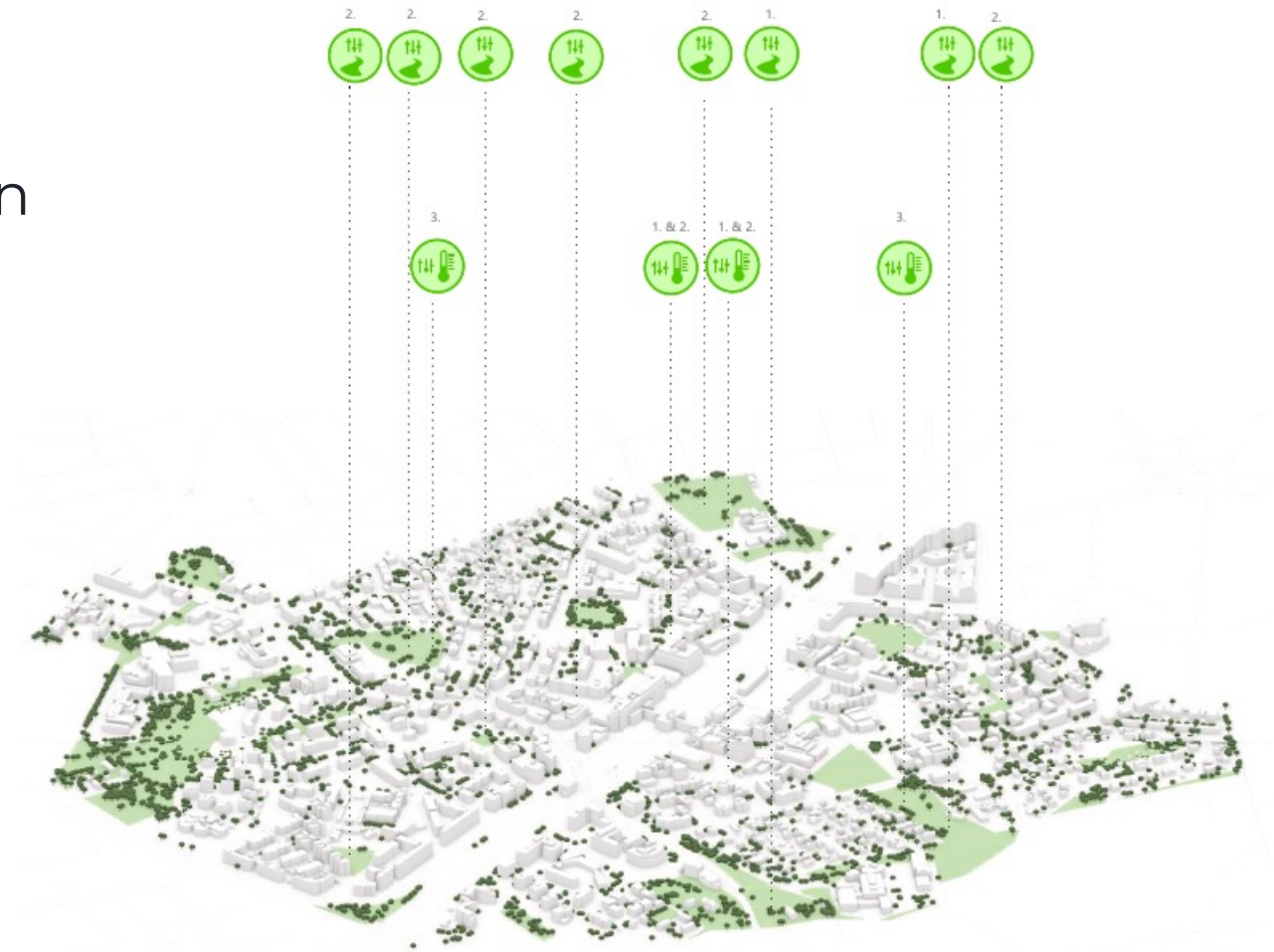

Analyysien hyödyntäminen

“palvelu”

Maankäytössä huomioitava seikka:

”Hulevesien määrällisen ja laadullisen hallinnan kannalta etenkin tarkastelualueen reunalla olevat laajemmat viheralueet ovat merkittäviä.”

Analyysien rajoitukset

Muodostuvia ekosysteemipalveluita ja etenkin niiden määrää on haastavaa määrittää yksiselitteisesti. Tähän on useita syitä:

- Ekosysteemipalveluiden mitattavuus (esim eroosiontorjunnan ”yksikkö”)
- Tieteellisen tiedon saatavuus koskien eri tyyppisiä elementtejä / lajeja vaihtelee
- Tieteellisen tiedon luotettavuus: Olemassa olevan tiedon suhde tiettyyn paikkaan tai ilmastoon
- Tieteellisen tiedon epätarkkuus

Käytännössä joiden elementtien osalta voidaan sanoa melko tarkkojakin määriä tuotettujen ekosysteemipalveluiden määrästä (esimerkiksi koivu voi haihduttaa > 500 litraa vettä päivässä), mutta jostain palveluista voidaan vain todeta, että sen muodostumiselle on olemassa potentiaali, mikäli tietty elementti on kaupunkirakenteessa.

Luonto on systeemi!

Käytännön esimerkkejä

Vauhtitie Stormwater Wetland, 2017

Vauhtitie Stormwater Wetland, 2017

- Large stormwater wetland in the middle of Helsinki
- Main function is to improve water quality by phytoremediation

Additional benefits:

- regulating and supporting services: increased urban biodiversity, improved microclimate and erosion control, pollination, carbon sequestration
- cultural ecosystem services: recreational values, new identity for the site, tourist attraction, education and science possibilities

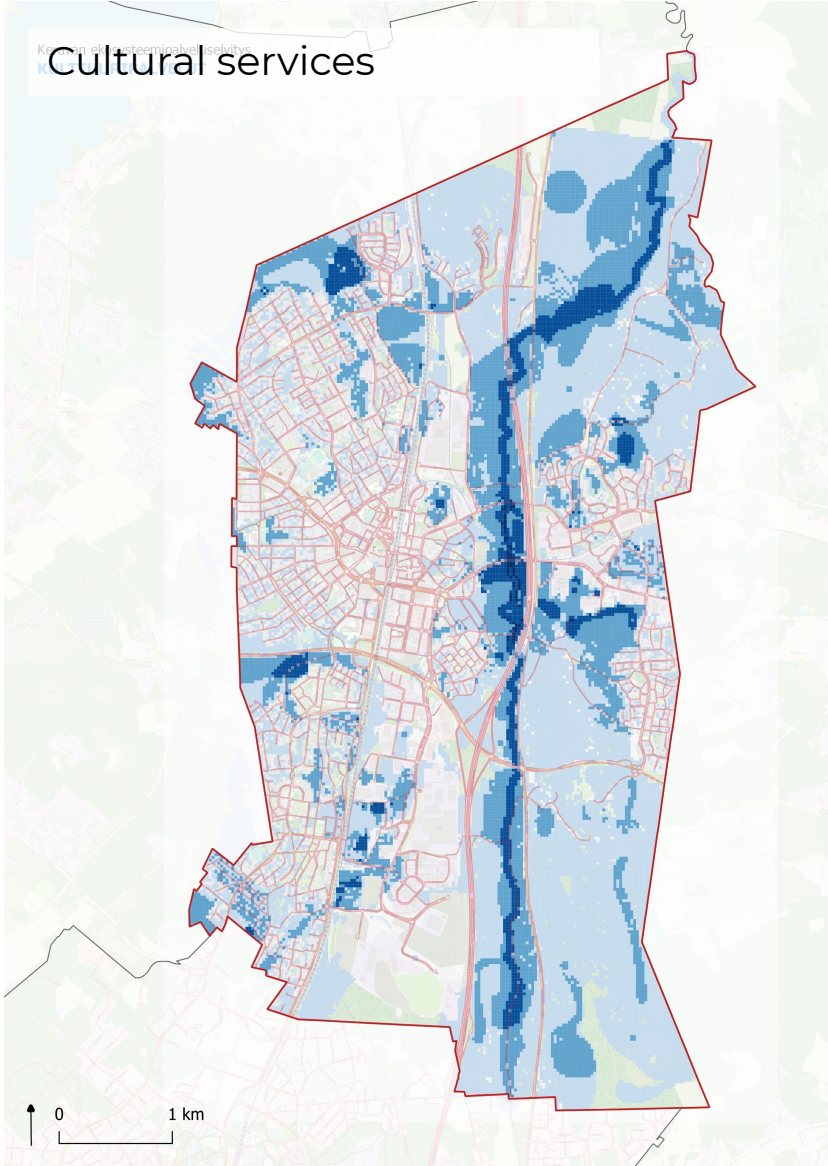
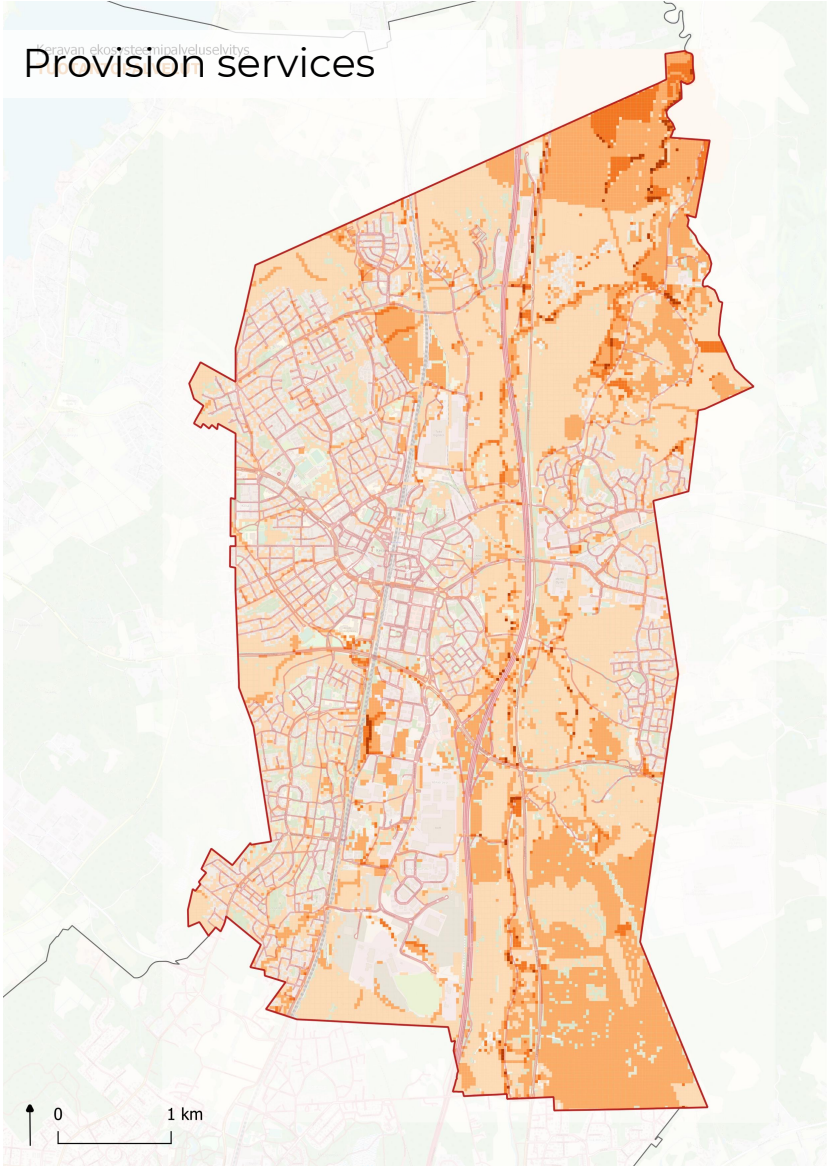
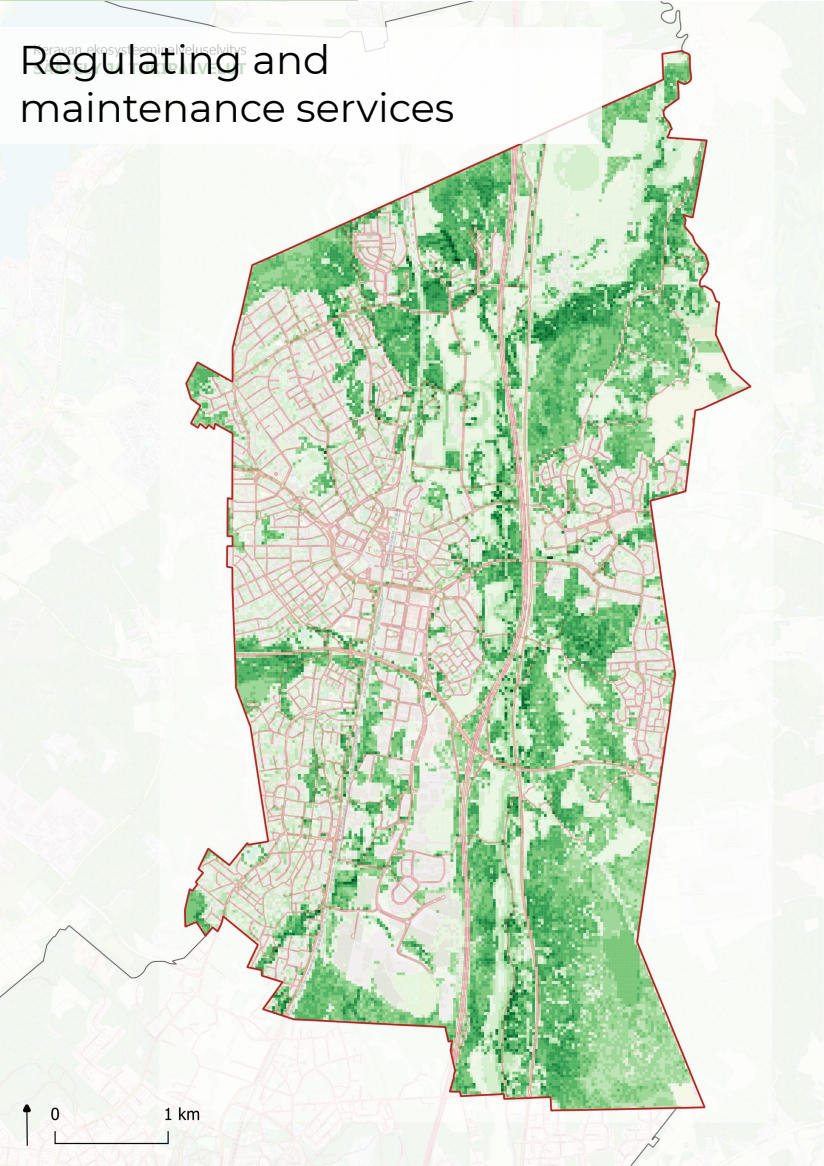
Vantaa ecosystem service analysis, 2018

KAIKKIEN EKOSYSTEEMIPALVELUIDEN
PÄÄLLEKÄISTARKASTELU

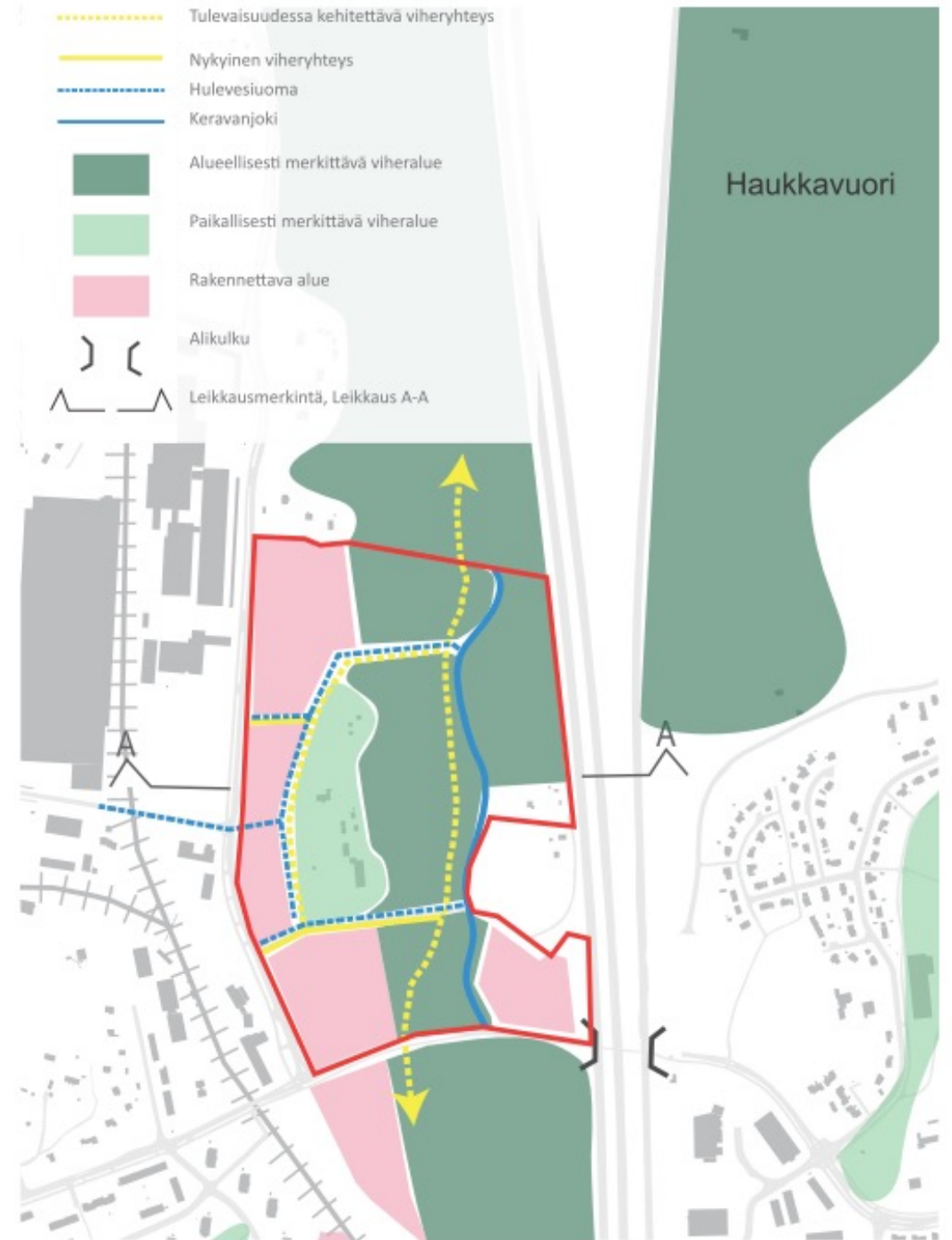
Kerava ecosystem service analysis, 2019

Design principles

Kiertotalous ja resurssiviisaus kulkevat käsi kädessä ekosysteemipalveluiden tarjonnan kanssa ja tulevilla asuntomessualueella voidaan tehdä niiden osalta merkittäviä vahvistavia päätöksiä jo suunnitteluvaiheessa.

Food production, soil cultivation and nutrient cycling

Objectives:

- continuation of the cultural and historical traditions of the region;
- strengthening the well-being of the inhabitants by preserving habitats, biodiversity and soil;
- utilizing green structures to create an attractive 2020 identity for the region, offering solutions to global environmental problems.

Stormwater ja Keravanjoki -river

Objectives:

- multifunctional stormwater management system
- creating the SWM system before other construction projects

Habitats and biodiversity

Objectives:

- conservation of the existing habitats
- finding key species
- nurturing pollinating insects to support local food production

Marital Spatial Planning, Finland 2020

Copenhagen

Tåsinge plads

Copenhagen

St. Kjelds plads

Copenhagen

St. Kjelds plads

Malmö

Oh boy block

Malmö

Godsmagasinet

Portland

Singapore

Garden by the bay

Any questions or comments?

Thank you

elisa.lahde@aalto.fi
[@ElisaLahde](https://www.instagram.com/ElisaLahde)

